

dosarul nr. 2ra-1870/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: R.Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, A.Pahopol, V.Negru)

ÎNCHEIERE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

având în componență sa:
Președintele completului,
judecător:
judecători:

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu și Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Iulia Proțenco,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către
Întreprinderea Mixtă Organizația de Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu
Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Condald”,
Igor Cretov și Iulia Proțenco cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și a
penalității,

împotriva deciziei din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către Iulia Proțenco și menținută hotărârea din 7
martie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 21 martie 2016, reclamanta Întreprinderea Mixtă Organizația de
Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare
ÎM OM „Moldcredit” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Societății cu Răspundere Limitată „Condald” (în continuare SRL „Condald”),
Igor Cretov și Iulia Proțenco cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și a
penalității.

În motivarea acestei acțiuni, reclamanta a indicat că, la 6 aprilie 2015 și,
ulterior la 21 august 2015 a încheiat cu pârâta SRL „Condald” două contracte
de împrumut cu nr. 93 și nr. 106, având ca obiect transmiterea către ultima a
sumei de 180000 lei și respectiv a sumei de 40000 lei, cu termenul definitiv de
rambursare până la data de 6 aprilie 2017 pentru contractul nr. 93 și până la 21
august 2017 pentru contractul nr. 106.

Restituirea ambelor împrumuturi și altor plăți contractuale au fost garantate
în mod solidar de fidejuserii Igor Cretov și Iulia Proțenco, în baza contractelor
de fidejusiune nr. 773 și nr. 774 din 6 aprilie 2015, precum și nr. 870 și nr. 871
din 21 august 2015 semnate cu aceștia în acest sens.

Din considerentul că după cum invocă reclamanta, la scadență pârâta SRL „Condald” nu a executat obligațiunea asumată, nu a restituit împrumuturile, iar multiplele solicitări adresate acesteia de a restitui în mod extrajudiciar sumele menționate nu s-au soldat cu succes, ÎM OM „Moldcredit” SRL întru soluționarea amiabilă pe cale extrajudiciară a cauzei a remis în adresa debitorilor reclamați, somații privind achitarea integrală a datoriilor aferente contractelor de împrumut sus-indicate, fiindu-le stabilit termen pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor, însă fără careva efect, motiv pentru care a fost înaintată prezenta cerere de chemare în judecată.

ÎM OM „Moldcredit” SRL a solicitat în temeiul prevederilor art. 512, 530, 533, 624 Cod civil, încasarea în mod solidar din contul SRL „Condald”, Igor Cretov și Iulia Proțenco în beneficiul său a datoriilor aferente contractelor de împrumut nr. 93 din 6 aprilie 2015 și nr. 106 din 21 august 2015 în sumă de 217377,42 lei și, respectiv în sumă de 48056,16 lei, iar în total în sumă de 265433,58 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat achitată pentru depunerea acțiunii în instanța de judecată în sumă de 7 963,00 lei.

Prin hotărârea din 7 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de către ÎM OM „Moldcredit” SRL a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul SRL „Condald”, Igor Cretov și Iulia Proțenco în beneficiul ÎM OM „Moldcredit” SRL a datoriei în sumă totală de 265433,58 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat achitată pentru depunerea acțiunii în instanța de judecată în sumă de 7 963,00 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a menționat că la dosar nu există probe pertinente și concludente care ar dovedi faptul că, pârâta SRL „Condald” și-ar fi onorat cu diligență obligațiile contractuale față de reclamanta ÎM OM „Moldcredit” SRL și că, i-ar fi achitat acesteia datoria în sumă de 178000 lei conform contractului de împrumut nr. 93 din 6 aprilie 2015 și în sumă de 39507,71 lei conform contractului de împrumut nr. 106 din 21 august 2015 anexate la dosar, motiv pentru care pretenția privind încasarea datoriei a fost considerată întemeiată, din care motiv a fost admisă integral cu dispunerea încarșii în mod solidar din contul SRL „Condald”, Igor Cretov și Iulia Proțenco în beneficiul ÎM OM „Moldcredit” SRL a sumei vizate. Or, prin contractele de fidejusiune sus-indicate, Igor Cretov și Iulia Proțenco s-au obligat să execute obligația SRL „Condald” asumată prin contractele de împrumut anexate la dosar, prin urmare, aceștia sânt legați solidar.

Totodată, instanța de fond a relevat că în speță deoarece pârâta SRL „Condald” nu a restituit datoria în termenul și în modul stabilit în contractele de împrumut nr. 93 din 6 aprilie 2015 și nr. 106 din 21 august 2015, încasarea dobânzii contractuale și a penalității poate avea loc, motiv ce a impus să se ajungă la concluzia dispunerii încarșii în mod solidar din contul SRL „Condald”, Igor Cretov și Iulia Proțenco în beneficiul ÎM OM „Moldcredit” SRL în temeiul contractului de împrumut nr. 93 a dobânzii contractuale în sumă de 16030,31 lei și a penalității în sumă de 23347,11 lei și în temeiul contractului

de împrumut nr. 106 a dobânzii contractuale în sumă de 3692,65 lei și a penalității în sumă de 4855,80 lei, or, potrivit contractului de împrumut nr. 93, SRL „Condald” urma să restituie, pe lângă datoria de bază, dobânda în mărime de 17 % anual, iar potrivit contractului de împrumut nr. 106 o dobândă în mărime de 20% anual. Plus la aceasta, potrivit pct. 6 al contractelor de împrumut vizate, în cazul neefectuării plăților în vederea rambursării împrumutului în conformitate cu graficul de rambursare, penalitatea urmează a fi calculată în mărime de 0,5 % din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

În concluzie, prima instanță a constatat că la caz nu există careva temeieri de respingere a acțiunii, motiv pentru care aceasta a fost admisă integral (f.d.129-131).

Prin decizia din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Iulia Proțenco și menținută hotărârea din 7 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic. De asemenea, în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea a Drepturilor Omului.

Pe cale de consecință, instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii integrale a acțiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei și hotărârii sus-enunțate, la 10 iulie 2018, Iulia Proțenco le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de apel motivată anexată la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei atât instanța de apel cât și prima instanță au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

Aici este de menționat că instanța de apel examinând cauza în ordine de apel nu s-a expus în volum deplin asupra cererii de apel motivate a apelantei – recurente din 26 martie 2018 anexată la dosar.

La rândul său, în prima instanță cauza a fost examinată în absența sa, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și anume pentru că nu a fost legal citată despre data, ora și locul ședințelor de judecată (f.d.177-182).

Prin urmare, instanța de judecată ierarhic inferioară nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces. Or, recurenta – pârâtă Iulia Proțenco a fost privată de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată în instanța de fond, fiind în imposibilitate de a prezenta argumentele referitor la respingerea acțiunii, mai mult decât atât dânsa nu a primit personal de la reclamantă nici o sumă de bani, argumente invocate în instanța de apel dar care au rămas în opinia sa fără o apreciere justă.

În rezultat, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere integrală a acțiunii (f.d.177-182).

Prin urmare, anume aceste circumstanțe impun admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare sub aspectele sus – vizate.

La 9 august 2018 în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de Iulia Proțenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.203), iar la 22 octombrie 2018 ÎM OM „Moldcredit” SRL și-a exercitat dreptul său procedural și a depus referință în termenul stabilit de lege, solicitând declararea recursului depus de către Iulia Proțenco ca inadmisibil, deoarece recursul vizat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul înaintat de către Iulia Proțenco la 10 iulie 2018 (f.d.177) este declarat în termen, având în vedere faptul că la dosar nu sunt date confirmative despre comunicarea recurteii a deciziei integrale motivate din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iulia Proțenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul vizat urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea

probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Iulia Proțenco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Iulia Proțenco se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Instanța de recurs mai reține că CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat Iulia Proțenco.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Iulia Proțenco, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător:

Svetlana Filincova

judecători:

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean